

Innst. O. nr. 27

(2006-2007)

Innstilling til Odelstinget fra justiskomiteen

Ot.prp. nr. 4 (2006-2007)

Innstilling fra justiskomiteen om lov om endring i midlertidig lov 17. september 1999 nr. 73 om begrenset innsyn i overvåkingspolitiets arkiver og registre (innsynsloven)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Midlertidig lov om begrenset innsyn i overvåkingspolitiets arkiver og registre (innsynsloven) ble vedtatt av Stortinget 4. mars 1999, sanksjonert 17. september samme år, og trådte i kraft 1. januar 2000.

Samme dag som loven ble vedtatt, vedtok Stortinget et forslag med følgende ordlyd:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som gir den som er gitt innsyn etter innsynsloven mulighet til å kreve makulering/sletting av uriktige eller ulovlig innhentede opplysninger".

Vedtaket ble fulgt opp av Justisdepartementet i Ot.prp. nr. 59 (2000-2001) gjennom forslag om endring i innsynsloven, ny § 3a:

"§ 3a Rett til kassasjon

Den som er gitt innsyn etter § 1 jf. § 2, kan kreve at uriktige opplysninger eller opplysninger som er innhentet ved ulovlig metode, blir kassert."

Stortinget vedtok 29. mai 2001 endringsforslaget, og vedtaket ble sanksjonert i statsråd 15. juni 2001. Det ble imidlertid ikke fastsatt tidspunkt for ikrafttredelse, verken ved denne anledning eller senere, og bestemmelsen er således ikke iverksatt. Begrunnelsen for dette er at det har vist seg at bestemmelsen i praksis er vanskelig å gjennomføre. Siden Innsynsutvalget etter planen skal avslutte sitt arbeid

sommeren 2007, fremmer departementet et forslag om endring i innsynsloven § 3a, slik at intensjonene bak vedtakelsen av § 3a likevel kan bli ivaretatt.

Endringsforslaget går ut på å gi alle som har fått innsyn i sin saksmappe anledning til å inngi supplerende opplysninger. Dette innebærer at den registrerte kan påpeke feil og mangler eller gi sin versjon av saksforholdet. Disse opplysningene skal legges inn i sakens dokumenter uten noen form for kontroll. Ved at påståtte uriktige opplysninger derved ikke blir stående uimotsagt, vil det bli skapt et mer nyansert og helhetlig bilde av de opplysninger som befinner seg i sakens dokumenter.

Forslaget til endring i innsynsloven ble sendt på høring den 19. mai 2006.

De fleste høringsinstansene hadde ingen merknader. Av de få høringsinstansene som hadde realitetsmerknader, var det kun Datatilsynet som hadde innvendinger mot endringsforslaget.

Forslaget antas ikke å ville medføre nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørnflaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Thore A. Nistad, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Saxi, viser til den fremlagte proposisjonen om å endre innsynsloven for å gjøre det enklere å rette opp opplysninger i egen saksmappe arkivert hos overvåkingspolitiet (nå Politiets sikkerhetstjeneste, PST). Komiteen støtter Regjeringens fremlegg om at alle som har fått innsyn i sin

saksmappe bør få anledning til å gi sin versjon av saksforholdet.

Komiteen vil påpeke at en slik lovendring vil styrke personvernet og den enkeltes rettssikkerhet. Blant annet fordi man ikke lenger må bevise at opplysningene er uriktige, men snarere får påpeke feil og mangler. Dette vil etter komiteens syn bidra til å skape et mest mulig helhetlig bilde av de opplysninger som befinner seg i sakens dokumenter. Forslaget vil gi alle som har fått innsyn i sin saksmappe anledning til å inngi supplerende opplysninger. Dette innebærer at den registrerte kan påpeke feil og mangler eller gi sin versjon av saksforholdet. Komiteen vil understreke at forslaget innebærer at disse opplysningene skal legges inn i sakens dokumenter uten noen form for kontroll.

Komiteen vil understreke at Organisasjon mot politisk overvåking (OPO) støtter forslaget og understreker viktigheten av at det materialet som finnes i PSTs arkiver oppbevares i sin helhet, og at dette ikke minst gjelder de tilfellene der overvåkingen er basert på feilaktig grunnlag eller er innhentet ved ulovlig metode. Videre støtter Politiets Fellesforbund og Politiembetsmennesenes Landsforening, samt Riksarkivaren forslaget og den begrunnelse som er gitt.

Komiteen vil videre vise til at innsynsloven vil bli opphevet medio 2007, samtidig som behandlingsorganet som behandler søknader om innsyn og erstatning (Innsynsutvalget), vil bli nedlagt.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endring i midlertidig lov 17. september 1999 nr. 73 om begrenset innsyn i overvåkingspolitiets arkiver og registre (innsynsloven)

I

I midlertidig lov 17. september 1999 nr. 73 om begrenset innsyn i overvåkingspolitiets arkiver og registre (innsynsloven) skal § 3a lyde:

§ 3a Rett til å inngi supplerende opplysninger

Den som er gitt innsyn etter § 1 jf. § 2 har rett til å inngi supplerende opplysninger, som i sin helhet legges i sakens dokumenter.

Behandlingsorganet plikter å underrette alle som har fått innsyn om retten til å inngi supplerende opplysninger. Slik underretning skal gis skriftlig med nærmere opplysninger om saksbehandlingsreglene.

Supplerende opplysninger skal være skriftlig og inneholde den registrertes navn, fødselsdato og bopelsadresse, og må være fremsatt innen to måneder fra det tidspunkt underretning som nevnt i annet ledd har kommet frem til den som har fått innsyn.

Supplerende opplysninger som fremsettes etter utløp av denne fristen, skal avvises. Beslutning om avvising er ikke gjenstand for klagebehandling.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i justiskomiteen, den 30. november 2006

Anne Marit Bjørnflaten

leder

Thomas Breen

ordfører